

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIETOS SAVIVALDOS 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 6(1), 6(2) IR 6(3) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO PAPILDYMO 132(1) STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Teikiamų projektų tikslai - išplėsti savarankiškąsias vietos savivaldos funkcijas, perduodant savivaldybių taryboms galimybę licencijuoti 120 kv. m. ir didesnę prekybos plotą apimančių nespecializuotų prekybos vietų, kuriose prekyba maisto prekėmis apima maisto prekių, alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių pardavimą, darbo laiką tokiu būdu užtikrinant didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių ir smulkaus bei vidutinio dydžio verslo interesų pusiausvyrą.

Savivaldybės tokiai prekybai išduotų licencijas su numatytu prekybos laiku. Šiandien savivaldybės taip daro su alkoholio prekybos vietomis/licencijomis. Tai sudarytų galimybę vietos valdžiai rasti „sugyvenimo“ režimą tarp smulkaus, vidutinio ir didžiojo prekybininko, taip pat paskatintų mažųjų prekybos vietų atsiradimą.

Siūloma reglamentuoti, kad laikytis nustatyto grafiko turėtų ir prekybos centrai ir prekybos centrų nuomininkai, nepriklausomai nuo jų veiklos pobūdžio.

Siūloma nustatyti ir administracinius teisės akto pažeidimo dydžius juridiniams asmenims už įstatymo pažeidimus, jeigu pažeidimai bus nustatomi.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Lietuvos Respublikos Seimo narys Gintautas Paluckas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu nespecializuotų prekybos vietų, apimančių prekybą maisto prekėmis, alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais, darbo laikas licencijuojamas nėra. Kaip ir nėra numatyta ir administracinė atsakomybė už darbo laiko pažeidimus.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Naujų teisinių reguliavimo nuostatomis siūloma išplėsti savarankiškąsias vietos savivaldos funkcijas, perduodant savivaldybių taryboms galimybę licencijuoti 120 kv. m. ir didesnę prekybos plotą apimančių nespecializuotų prekybos vietų, kuriose prekyba maisto prekėmis apima maisto prekių, alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių pardavimą, darbo laiką.

Pagal Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus paruoštą informaciją, įmonių, kurių pagrindinė veikla mažmeninė prekyba maisto prekėmis, alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais 2019 m. sudarė 5389 vnt., vadinasi tiek parduotuvių iš viso vykdė veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje. Iš jų, 736 paruošė priklausė didelę rinkos galią turinčioms įmonėms, tai yra didiesiems prekybos tinklams.

120 kv. m. riba pasirinkta dėl to, kadangi parduotuvių, kurių plotas viršija šį dydį priklauso didelę rinkos galią turinčioms mažmenine maisto produktų, gėrimų, tabako gaminių prekyba užsiimančioms įmonėms, kurių šiuo metu Lietuvoje yra 5: UAB „Palink“, UAB „Rimi Lietuva“, UAB „Norfos mažmena“ / UAB „Rivona“, UAB „Lidl Lietuva“, UAB „Maxima Lt“.

Darbo laikas būtų nustatomas pagal suminę darbo laiko apskaitą, kuri sudartų 76 val. per savaitę. Darbo laiką, savo sprendimu, nustatytų savivaldybių tarybos. Darbo laikas visoms atitinkamoje savivaldybėje esančioms ir prekybos vietoms būtų taikomas vienodai, tai yra prekybos vietos, nesvarbu, kuriam tinklui jos priklauso, dirbtų vienodu darbo laiku, vienodomis valandomis, kurį nustatytų savivaldybių Tarybos. Pažymima, kad panašus darbo laiko reguliavimas, tai yra nustatytas parduotuvių darbo valandų per savaitę skaičius yra nustatytas ir kitose ES valstybėse narėse - Austrijoje, Ispanijoje.

Leidimai (licencijos) būtų išduodamos kiekvienais kalendoriniais metais, mokestis už jų išdavimą taikomas nebūtų.

Kurorto statusą turinčiose savivaldybėse prekybos vietų darbo laiko apskaita kalendoriniu vasaros laikotarpiu, savivaldybių taryboms nutarus, galėtų būti didinama iki 112 valandų per savaitę. Informacija turėtų būti išdėstyta leidime (licencijoje).

Siūloma reglamentuoti, kad laikytis nustatyto grafiko turėtų ir prekybos centrai ir prekybos centrų nuomininkai, nepriklausomai nuo jų veiklos pobūdžio.

Taip pat siūloma numatyti administracinę atsakomybę (nuo vieno šimto penkiasdešimt iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų) juridinių asmenų atstovams tuo atveju, jeigu bus nustatytas darbo laiko pažeidimo faktas. Šiuo metu analogiška atsakomybė nustatyta už alkoholio produktų ir tabako gaminių ar susijusių gaminių gamybos, importo ir prekybos licencijavimo tvarkos pažeidimus (Administracinių nusižengimų kodeksas, 139 straipsnis).

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas įtakos kriminologinei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Verslo sąlygoms ir plėtrai tokie pakeitimai neigiamos įtakos neturės. Atvirkščiai, bus sudaryta galimybė smulkiam ir vidutiniam verslui steigti naujas darbo vietas, plėsti veiklą.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priimti kitų teisės aktų, be jau teikiamų, nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymo įgyvendinimui įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks įstatymui įgyvendinti.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Parduotuvių darbo laikas, parduotuvių darbo licencijavimas.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Seimo narys